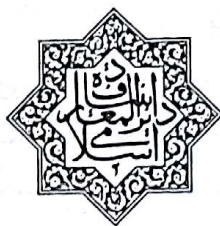

دانشنامه جهان اسلام

ش

شرق شناسی - شهادت (۱)

(۲۷)

زیر نظر

علامه علی حیدر عادل

معاون علمی

حسن طارمی راد

تهران ۱۳۹۸

عمده بودجه آن را دولت مالزی و حکومت هرستان سعودی تأمین می‌کنند. به علاوه، شورا به سبب فعالیت‌های غیرسیاسی‌اش از کشورهای دیگر کمک‌های فراوان جذب کرده است. فعالیت‌های شورای منطقه‌ای همواره به هم‌گرایی و همکاری کشورهای، سازمان‌ها و جریان‌های اسلامی معطوف بوده است (پسکتوری، ص ۱۸ خان^۶، ص ۱۳۰۶؛ دایرةالمعارف جهان نوین اسلام^۷، ذیل "Regional Islamic Dawah Council of Southeast Asia (and the Pacific)".

یکی از آرمان‌های مهم مسلمانان جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه از دیرباز تحقق مفهوم برادری اسلامی یا همان «امت» یا «جامعه اسلامی»، و نزدیکی بیشتر با جهان اسلام بوده است. اهمیت این مفاهیم در این منطقه موجب ظهور و تشکیل سازمان‌های گوناگون اسلامی نظیر شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی شده است (حسین مطلب^۸، ص ۸۷۹؛ نیز - پسکتوری، همانجا؛ نیز، ص ۱۹۸-۱۹۹). پیشنهاد تشکیل شورای منطقه‌ای در اجلاسی مطرح شد، که سازمان رفاه مسلمانان مالزی (پرکیم)^۹ و رابطه‌العالم الاسلامی^{۱۰} از ۲۱ تا ۲۴ دی ۱۳۵۸ / ۱۱ - ۱۴ ژانویه ۱۹۸۰ در کوالالمپور برگزار کرده بودند و با مساعی تونکو عبدالرحمان^{۱۱} (اولین نخست‌وزیر مالزی) به تصویب رسید. عبدالرحمان ریاست شورا را تا ۱۳۶۶ ش / ۱۹۸۸ برعهده داشت. کشورهای چون ژاپن، کره جنوبی، تایوان، هنگ‌کنگ، میانمار (برمه)، مالزی، تایلند، فیلیپین، برونی (برونئی دارالسلام)، سنگاپور، اندونزی، پاپوا گینه نو^{۱۲}، کلدونیای جدید^{۱۳}، استرالیا، فیجی^{۱۴}، کامبوج، مالدیو، ساموآ^{۱۵}، سریلانکا، تایوان، وانواتو^{۱۶} و نیوزیلند به عضویت این شورا درآمدند (شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، ۲۰۱۹؛ دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا؛ مک‌دوگل، ص ۱۷۹).

از نظر تونکو عبدالرحمان، فعالیت‌های شورای منطقه‌ای باید موجب می‌شد که کشورهای دارای اقلیت مسلمان در شرق آسیا و اقیانوسیه آرمان‌های مشترک اسلامی را دنبال کنند. از این رو، او برنامه‌ای مشخص را برای ارتقای جایگاه اقلیت‌های مسلمان در آسیا پیگیری کرد و برای پیشبرد اهدافش، به کشورهای نظیر استرالیا (۱۳۶۰ ش / ۱۹۸۱) و چین

مراکز هنری فعال در زمینه زبان اردو نیز حمایت مالی می‌کند (مالی تعاون، ص ۷، ۲۳، ۲۶، ۲۴).

انتشار فصلنامه فکر و تحقیق و ماهنامه اردو دنیا به زبان اردو و فصلنامه اردوین به خط دوناکری^۱ از دیگر فعالیت‌های شورای ملی است. همچنین، شورا در سال‌های اخیر هر ساله در دهلی همایش بین‌المللی اردو برگزار کرده است (به شورای ملی گنرش زبان اردو، ۲۰۱۵).

منابع: راجندر سنگه بیدی، کلیات راجندر سنگه بیدی، ج ۱، سرنه وارث علوی، دهلی نو ۲۰۰۸، رالف راسل، آزادی کے بعد ہندستان میں اردو زبان و تعلیم کے مطالعے کے چند رائے، ادبی دنیا، ۲۰۱۶.

Retrieved July 10, 2019, from www.adabiduniya.com/2016/08/urdu-zaban-o-taleem-ke-mutaalle-ke-chand-zaviye-by-ralph-russell.html;

حافظ محمود شیرانی، پنجاب میں اردو، دهلی نو ۲۰۰۵؛ قومی کونسل برائے اردو زبان، مقاصد و ضوابط، دهلی نو ۲۰۱۲؛ مالی تعاون = Grant - in - aid [همراه با متن انگلیسی]، دهلی نو؛ قومی کونسل برائے فروغ اردو زبان، [۲۰۱۳؟]

National Council for Promotion of Urdu Language, 2015. Retrieved June 30, 2019, from urducouncil.nic.in.

/ خواجه محمد اکرام الدین /

شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه^۲، سازمانی غیردولتی و غیرانتفاعی در مالزی با هدف تبلیغ اسلام در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه. این سازمان دارای تشکیلاتی منسجم است که به منظور هماهنگی فعالیت‌های تبلیغی اسلامی (دعوت) و تمرکز بر آموزش اقلیت‌های مسلمان جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، در آبان ۱۳۵۹ / نوامبر ۱۹۸۰ تأسیس شد. هدف اصلی آن، علاوه بر ارتقای روحیه برادری و ایجاد وحدت میان مسلمانان، تقویت همکاری بین سازمان‌های اسلامی و هماهنگی برای ایجاد جنبش کارآمد و یکپارچه اسلامی در منطقه است (شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، ۲۰۱۹؛ مک‌دوگل^۳، ص XXXV، ۱۷۹؛ نیز^۴، ص ۱۹۷). مقر این سازمان در کوالالمپور^۵ است و

1. Devnagari

2. Regional Islamic Dawah Council of Southeast Asia and the Pacific (RISEAP)

3. McDougall

4. Nair

5. Piscatori

6. Khan

7. The Oxford encyclopedia of the modern Islamic world

8. Hussin Mutalib

9. The Muslim Welfare Organization of Malaysia / Pertubuhan Kebajikan Islam Malaysia (PERKIM)

10. Muslim World League (Rabitah al-Alam al-Islami)

11. Tunku Abdul Rahman

12. Papua New Guinea

13. New Caledonia

14. Fiji

15. Samoa

16. Vanuatu

به منظور تبادل اطلاعات بین مسلمانان منطقه و کوشش برای افزایش آگاهی دینی مسلمانان صورت می‌پذیرد، تولید فیلمهای مستند، راه اندازی نشریات مختلف مانند روزنامه النهضة و تدوین و ترجمه کتابهای اسلامی (به طور عمده برای کودکان) به زبانهای رایج در منطقه نظیر مالایی، انگلیسی، ژاپنی، چینی، کره‌ای، تایی^۶ و تاگالوگ^۷ بوده است (شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، ۲۰۱۹؛ پیسکتوری، ص ۸؛ خان، ص ۳۰۶).

شورای منطقه‌ای با سازمان حج مالزی (تابونگ حاجی^۸؛ سازمان حج و زیارت^۹، بخش ۶، قسمت و: مالزی) نیز همکاری دارد. این شورا ساماندهی سفرهای حجاج را از نقاطی مانند فیجی، هنگ کنگ، ژاپن، کره، تایوان، نیوزیلند و استرالیا برعهده دارد (دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا؛ نیز، ص ۱۹۹). با توجه به تأکید تونکو عبدالرحمان بر نقش مهم و برابر زنان در کنار مردان برای توسعه امت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، این سازمان در ۱۳۶۵ ش/ ۱۹۸۶ با حمایت پرکیم، جنبش زنان را تشکیل و پایگاه تبلیغی خود را گسترش داد. شورای منطقه‌ای به رغم اینکه بر مسلمانان جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه تمرکز دارد، راجع به مشکلات مسلمانان در نقاط دیگر جهان نیز بی تفاوت نیست. دعوت از مسلمانان جهان برای کمک به مسلمانان بوسنی و هرزگوین (در یوگسلاوی سابق)، بلغارستان و آلبانی شاهدهی بر این مدعاست (دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا؛ نیز ص ۳۴۳، ۳۵۰).

شورای منطقه‌ای دارای کمیته اجرایی و دبیرکلی است که مسئول برگزاری مجمع عمومی دوسالانه‌اند. در ۱۳۶۸ ش/ ۱۹۹۰، دوسالانه مجمع عمومی شورای منطقه‌ای برای نخستین بار در خارج از مالزی (در سیدنی استرالیا) برگزار شد. میزبان آن، اتحادیه شوراهای اسلامی استرالیا^{۱۰} بود و حمایت از مسلمانان سریلانکا در برابر آزار و اذیتهای جدایی طلبان تامیل، از نکات جالب توجه در این مجمع بود (دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا؛ مک دوگل، ص ۱۷۹). شورای منطقه‌ای در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه در ۱۳۹۱ ش/ ۲۰۱۲ در هم اندیشی با موضوع «برقراری مردم سالاری در میانمار: فرصتها و معضلات جامعه مسلمانان»^{۱۱} که با همکاری دیگر سازمانهای اسلامی در میانمار برگزار شد،

(۱۳۶۱ ش/ ۱۹۸۲) سفر کرد. این نگرش هدفمند تونکو عبدالرحمان، با شعار «در خدمت اقلیتهای مسلمان» در فعالیتهای شورای منطقه‌ای نیز بازتاب یافت. عبدالقائب محمود^۱ (وزیر امور خارجه اتحادیه مالزی) نیز از ۱۳۶۷ ش/ ۱۹۸۸ تاکنون (۱۳۹۸ ش/ ۲۰۱۹) رئیس سازمان شورای منطقه‌ای است و نظیر تونکو عبدالرحمان، در تشویق و تقویت اعتماد به نفس رهبران سازمانهای اسلامی کشورهای عضو شورای منطقه‌ای سهمی بسزا دارد (شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، ۲۰۱۹؛ پیسکتوری، ص ۸).

شورای منطقه‌ای اهدافی را در قالب موضوعهای مشخص و گسترده تعریف کرد؛ کشورهای اسلامی نیز از قرآن استقبال کردند. این شورا از دهه ۱۳۶۰ ش/ ۱۹۸۰ حمایت از اقلیتهای مسلمان منطقه را در دستور کار خود قرار داد. ترویج تحقیقات در زمینه مسائل مسلمانان منطقه (به ویژه اقلیتهای مسلمان)، نفی هرگونه تبعیض و بدرفتاری با مسلمانان و پیشنهاد اقدامات اصلاحی مناسب، از جمله راهکارهای اجرایی سازمان در این خصوص‌اند. همچنین، این سازمان بر فعالیتهای تبلیغی و آموزشی اسلامی تأکید دارد و در سالهای اخیر، دوره‌های آموزش تبلیغ اسلام را در کشورهای نظیر فیجی، استرالیا، تایلند و ژاپن برگزار کرده و به منظور تقویت همکاری بین المللی اسلامی، به تأسیس مساجد و مراکز اسلامی دست زده است (شورای منطقه‌ای دعوت اسلامی در جنوب شرقی آسیا و اقیانوسیه، ۲۰۱۹؛ دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا). مبلغان دینی با حمایتهای شورای منطقه‌ای در مناطق دوردست منطقه چون جزایر سلیمان^۲ (در جنوب اقیانوس آرام)، به تبلیغ اسلام پرداخته‌اند و برای برقراری ارتباط با مجامع مسلمان به نقاط دوردست مانند یونن^۳ (استانی در جنوب جمهوری خلق چین) سفر کرده‌اند. همچنین، شورای منطقه‌ای با اعزام ائمه جماعات و مشاوران دینی و با تأمین امکانات تحصیلی فرزندانشان در دانشگاهها، حمایت خود را از اقلیتهای مسلمان در کشورهای نظیر پاپوا گینه نو و مناطقی مانند تونگا^۴ (بخش کوچکی از استان لیت^۵ در غرب فیلیپین) نشان داده است (دایرةالمعارف جهان نوین اسلام، همانجا).

از دیگر فعالیتهای شورای منطقه‌ای در امور تبلیغی که

1. Abdul Taib Mahmud

2. Solomon Islands

3. Yunnan

4. Tunga

5. Leyte

6. Thai

7. Tagalog

8. Tabung Haji (TH)

9. Means

10. Australian Federation of Islamic Councils

11. Democratization in Myanmar: opportunities & challenges for its Muslim community

مشاركت فعال داشت (← مؤسسه بین المللی مطالعات پیشرفته
اسلامی مالزی، ۲۰۱۲).

منابع:

Hussin Mutalib, "Islamic revivalism in ASEAN states: political implications", *Asian survey*, vol.30, no.9 (Sept. 1990); International Institute of Advanced Islamic Studies (IAIS) Malaysia, 2012. Retrieved July 24, 2019, from <https://www.iais.org.my/e/events-sp-1744003054/past-events/item/498-seminar-on-islam-in-myanmar>; I. K. Khan, *Islam in modern Asia*, New Delhi 2006; Derek McDougall, *Historical dictionary of international organizations in Asia and the Pacific*, Lanham, Md. 2014; Gordon Means, "Women's rights and public policy in Islam: report of a conference", *Asian survey*, vol.27, no.3 (Mar. 1987); Shanti Nair, *Islam in Malaysian foreign policy*, London 2003; *The Oxford encyclopedia of the modern Islamic world*, ed. John L. Esposito, New York 1995, s.v. "Regional Islamic Da'wah Council of Southeast Asia and the Pacific" (by Mohamad Abu Bakar); James Piscatori, *International relations of the Asian Muslim states*, Lanham, Md. 1986; Regional Islamic Da'wah Council of Southeast Asia & the Pacific, *in the Service of Muslim Minorities*, 2019. Retrieved July 29, 2019, from web.archive.org/web/20190122075828/http://www.riseap.org.

/ فائزه رحمان /